

Biologie jako věda

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2007](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2007](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 26. 7. 2007
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 26. 7. 2007

Biologie jako věda

Filosofové ve starém Řecku rozlišovali mezi pouhým „míněním“ (DOXA) a opravdovým „vědění“ (EPISTÉMÉ). Mít správné mínění samo ještě nestačilo, bylo třeba něčeho nad to, totiž nahlédnutí, které zahrnovalo jistotu, že jde vskutku o správné nahlédnutí, tj. o „pravdu“ – tedy o „zření pravdy“ (THEORIA). Tak to výslovně upřesnil Aristotelés. To však znamenalo, že se velkým problémem stala změna, pohyb, proměnlivost. Odtud pozdější zprávy (možná jen legendy), že takřka všichni presokratovští filosofové psali své životné dílo na téma PERI FYSEÓS, a tím se mínilo vše, co vzniká zrodem, pak vyrůstá (dospívá), a posléze zaniká smrtí. Aristotelés byl ovšem první z řeckých myslitelů, který připouštěl, že je možné „nahlédnutí“ i tam, kde je něco v pohybu a proměně, ovšem jen za předpokladu, že jde o pohyb či změnu samovolnou, tj. právě FYSEI; což pro něho znamenalo změnu vyvolanou nikoli zvenčí, nýbrž zevnitř.

(Písek, 070726-3.)